

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP.HỒ CHÍ MINH

VÕ VĂN BÌNH

**THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN
KINH TẾ BIÊN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Thành phố Hồ Chí Minh - Năm 2020

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP. HỒ CHÍ MINH

VÕ VĂN BÌNH

**THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ
BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Tài Chính – Ngân hàng

Mã số: 9.34.02.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

HD1: PGS.TS LÊ THỊ MẬN

HD2: TS. NGUYỄN VĂN PHÚC

Thành phố Hồ Chí Minh - Năm 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi tên là: Võ Văn Bình

Ngày tháng năm sinh: 2/5/1970

Nơi sinh: Nghệ An

Cơ quan công tác: Hải quân Vùng

Là nghiên cứu sinh khóa 21, Trường Đại học Ngân hàng Tp. Hồ Chí Minh.

Đề tài luận án: **Thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam.**

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng: Mã số: 9.34.02.01

Người hướng dẫn khoa học: Hướng dẫn 1: PGS.TS Lê Thị Mận

Hướng dẫn 2: TS. Nguyễn Văn Phúc

Tôi xin cam đoan: Luận án này chưa từng được trình nộp để lấy học vị tiến sĩ tại bất cứ một trường đại học nào. Luận án này là công trình nghiên cứu riêng của tác giả, kết quả nghiên cứu là trung thực, trong đó không có các nội dung đã được công bố trước đây hoặc các nội dung do người khác thực hiện ngoại trừ các trích dẫn được dẫn nguồn đầy đủ trong luận án.

Tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về lời cam đoan này.

Nghiên cứu sinh

VÕ VĂN BÌNH

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và nghiên cứu, thực hiện luận án này, với sự cố gắng nỗ lực phấn đấu của bản thân tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của Lãnh đạo nhà trường, Cán bộ, Giảng viên, nhân viên các Khoa, Viện, Trung tâm của Trường Đại học Ngân hàng TP HCM. Xin chân thành cảm ơn quý vị. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến Trường Đại học Ngân hàng TP. Hồ Chí Minh đã hỗ trợ tôi thực hiện luận án này.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Lê Thị Mận, TS. Nguyễn Văn Phúc đã hướng dẫn và tận tình giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận án này.

Trong quá trình học tập và nghiên cứu, thực hiện luận án này, tôi nhận được sự giúp đỡ tận tình của các nhà khoa học thuộc Lãnh đạo nhà trường, Khoa Ngân hàng, Khoa Tài chính, các cán bộ và nhân viên của Khoa sau đại học, Trường Đại học Ngân hàng Tp. Hồ Chí Minh, cho phép tôi được bày tỏ lòng biết ơn và tri ân sâu sắc đến quý vị.

Đồng thời, Tôi đã nhận được sự giúp đỡ và những góp ý thẳng thắn, chân thành sâu sắc của các nhà khoa học trong suốt quá trình thực hiện luận án tiến sĩ này. Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn và tri ân sâu sắc sự hỗ trợ của các Tạp chí Tài chính, Cục Tài chính Bộ Quốc Phòng, các doanh nghiệp, doanh nhân trong ngành Kinh tế, Tài chính, Ngân hàng, Các nhà khoa học, Lãnh đạo các Tỉnh, Thành, Sở, Ban ngành các Tỉnh ven biển phía Nam: TP. Hồ Chí Minh, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bình Thuận, Bến Tre, Tiền Giang, Trà Vinh, Sóc Trăng, Kiên Giang, Bạc Liêu đã đóng góp, giúp đỡ tôi trong quá trình tìm hiểu, thu thập thông tin, số liệu và nghiên cứu hoàn thiện luận án.

Tôi xin chân thành cảm ơn các Anh, Chị, Em đồng nghiệp, đồng khóa, đồng môn, đồng hương, đồng chí đồng đội và những người bạn chân thành, bằng cách này hay cách khác đã hết lòng ủng hộ, giúp đỡ động viên tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thiện luận án này.

Cuối cùng với cảm nhận của bản thân xin tri ân, khắc ghi và biết ơn sâu sắc với sự giúp đỡ âm thầm, hiệu quả mà bền bỉ của gia đình, các bậc sinh thành, họ tộc cho tôi có thêm ý chí, bản lĩnh tôi luyện. Bằng sự giúp đỡ đó mà tôi có được thành quả hôm nay.

Tác giả luận án

Võ Văn Bình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	I
LỜI CẢM ƠN	II
DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ.....	VIII
DANH MỤC CÁC BẢNG	IX
CHƯƠNG 1	1
GIỚI THIỆU NGHIÊN CỨU	1
1.1. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI.....	1
1.2. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU TRONG NƯỚC VÀ NƯỚC NGOÀI.....	2
1.2.1. CÁC NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN NGUỒN VỐN VÀ THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO	2
1.2.2. CÁC NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN PHÂN TÍCH, ĐÁNH GIÁ MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ	7
1.2.3. KHOẢNG TRỐNG CÁC NGHIÊN CỨU VÀ HƯỚNG NGHIÊN CỨU CỦA LUẬN ÁN.....	11
1.3. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU.....	14
1.4. CÂU HỎI NGHIÊN CỨU	14
1.5. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU	14
1.6. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	15
1.7. NHỮNG ĐÓNG GÓP THỰC TIỄN CỦA NGHIÊN CỨU.....	16
1.8. KẾT CẤU CỦA LUẬN ÁN	17
CHƯƠNG 2	18
CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO	18
2.1. KHÁI QUÁT VỀ KINH TẾ BIỂN ĐẢO	18
2.1.1. Khái niệm về kinh tế biển đảo.....	18
2.1.2. Đặc điểm kinh tế biển đảo.....	19
2.1.3. Các lĩnh vực kinh tế biển đảo	22
2.1.4. Vai trò kinh tế biển đảo.....	24

2.2.	NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO	25
2.2.1.	Quan điểm về nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	25
2.2.2.	Đặc điểm nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	26
2.2.3.	Các loại nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	27
2.3.	THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO	31
2.3.1.	Quan điểm thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	31
2.3.2.	Điều kiện thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	32
2.3.3.	Các yêu cầu đối với việc thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	34
2.3.4.	Hiệu quả đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	35
2.2.5.	Môi trường đầu tư với hoạt động thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	43
2.4.	KINH NGHIỆM NƯỚC NGOÀI VỀ THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO VÀ BÀI HỌC ĐỐI VỚI VIỆT NAM	47
2.4.1.	Kinh nghiệm nước ngoài về thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	47
2.4.2.	Bài học cho Việt Nam về thu hút nguồn vốn cho đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	55
	TÓM TẮT CHƯƠNG 2	60
	CHƯƠNG 3	61
	THỰC TRẠNG THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM	61
3.1.	SƠ LƯỢC VỀ KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM	61
3.1.1.	Vị trí của biển đảo phía Nam Việt Nam	61
3.1.2.	Kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam	62
3.2.	THỰC TRẠNG THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM	69
3.2.1.	Thực trạng nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam.	69
3.2.2.	Hiệu quả đầu tư phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam	75

3.3. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM	89
3.3.1. Những kết quả đạt được	89
3.3.2. Những hạn chế và nguyên nhân	91
TÓM TẮT CHƯƠNG 3	95
CHƯƠNG 4	96
PHÂN TÍCH TÁC ĐỘNG CỦA MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ ĐẾN THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM ...	96
4.1. TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU	96
4.2. GIẢ THUYẾT VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU	101
4.2.1. Giả thuyết nghiên cứu	101
4.2.2. Mô hình nghiên cứu	103
4.2.3. Thiết kế nghiên cứu	106
4.3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	112
4.3.1. Thống kê mô tả	112
4.3.2. Đánh giá độ tin cậy của thang đo	115
4.3.3. Tương quan giữa các biến	119
4.3.4. Hồi quy tuyến tính	120
4.4. ĐÁNH GIÁ VỀ MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM.....	122
4.4.1. Những kết quả đạt được	122
4.4.2. Những hạn chế và nguyên nhân	123
TÓM TẮT CHƯƠNG 4	127
CHƯƠNG 5	128
GIẢI PHÁP THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM.....	128
5.1. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO VIỆT NAM ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045	128
5.2. ĐỊNH HƯỚNG THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO VIỆT NAM ĐẾN NĂM 2030 VÀ TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2045 ...	131

5.3. GIẢI PHÁP THU HÚT NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN ĐẢO PHÍA NAM VIỆT NAM.....	131
5.3.1. Nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	131
5.2.2. Giải pháp cải thiện môi trường đầu tư phát triển kinh tế biển đảo	143
5.3.3. Nhóm giải pháp khác	151
TÓM TẮT CHƯƠNG 5	157
KẾT LUẬN.....	158
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ	
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
DANH MỤC PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Tiếng Anh	Tiếng Việt
ADB	Asian Development Bank	Ngân hàng Phát triển Châu Á
DN		Doanh nghiệp
ĐTNN		Đầu tư nước ngoài
ĐKLĐ		Điều kiện lao động
EU	European Union	Liên minh châu Âu
GDP	Gross Domestic Product	Tổng sản phẩm trong nước
GO	Gros out put	Giá trị sản xuất
IMF	International Monetary Fund	Quỹ tiền tệ Quốc tế
IC	Iuermediak Cosumption	Chi phí trung gian
NSNN		Ngân sách nhà nước
MTĐT		Môi trường đầu tư
ODA	Official Development Assistant	Nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development	Hội nghị liên hiệp quốc về Thương mại và Phát triển
UNDP	United Nations Development Programme	Chương trình Phát triển Liên Hợp Quốc
UBND		Ủy ban nhân dân
VA	Value addex	Giá trị gia tăng
VLA	Logistics Viet Nam	Hiệp hội Doanh nghiệp dịch vụ logistics Việt Nam
FDI	Foreign Direct Investment	Nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài
FARMC	localised Fisheries and Aquatic Resource Management Council	Hội đồng quản lý nguồn lợi thủy sản địa phương
WB	World Bank	Ngân hàng thế giới

DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

- Hình 4.1. Mô hình lý thuyết nghiên cứu các yếu tố của môi trường đầu tư ảnh hưởng đến thu hút nguồn vốn đầu tư phát triển kinh tế biển đảo Việt Nam
- Sơ đồ 2.1. Quy trình đầu tư
- Sơ đồ 4.1. Quy trình nghiên cứu
- Biểu đồ 3.1. Nguồn vốn ODA đầu tư phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam giai đoạn 2010-2018
- Biểu đồ 3.2. Tổng vốn đầu tư từ tư nhân phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam giai đoạn 2010-2018
- Biểu đồ 3.3. Nguồn vốn tín dụng đầu tư phát triển của nhà nước phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam giai đoạn 2010-2018
- Biểu đồ 3.4. Nguồn vốn từ tổ chức tín dụng phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam giai đoạn 2010 - 2018
- Biểu đồ 3.5. GDP kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam theo giá hiện hành giai đoạn 2010-2018
- Biểu đồ 3.6: Trách nhiệm xã hội của Doanh nghiệp thực hiện đầu tư vào lĩnh vực kinh tế biển đảo năm 2018
- Biểu đồ 3.7. Hệ số khai thác hàng hóa, dịch vụ của hệ thống cảng biển Việt Nam giai đoạn 2010 – 2018
- Biểu đồ 3.8. Tỷ lệ lao động tăng thêm nhờ hoạt động đầu tư phát triển kinh tế biển đảo phía Nam Việt Nam giai đoạn 2010-2018